

Ylöjärven ydinkeskustan suunnittelukilpailu 19.4.–19.8.2011

Voittajatyö kehottaa ylös, ulos ja lenkille

Ylöjärven ydinkeskustan suunnittelukilpailu on ratkennut. Palkintolautakunta päätti yksimielisesti valita voittajaksi Arkkitehtitoimisto Harris-Kjisik Oy:n ehdotuksen ”Ylös, ulos ja lenkille”.

Voittaneen ehdotuksen ovat laatineet professori, arkkitehti Trevor Harris, professori, arkkitehti Henu Kjisik ja arkkitehti Ilkka Törmä. Avustajina toimivat arkkitehti Sofia de Vocht, arkkitehti Marta de Abreu Hartman, arkkitehti Barbara Heier, arkkitehti Anna-Mari Löfgren ja maisema-arkkitehti Hertta Ahvenainen. Asiantuntijoina olivat Liisa Ilveskorpi / WSP Finland Ltd (maisemasuunnittelu), Jouni Ikäheimo / Trafix Oy (liikennesuunnittelu), Mikko Suhonen / Trafix (liikennesuunnittelu) sekä Veera Luostarinen / Niras Oy (keskustapalvelujen konsultointi).

Palkintolautakunnan mukaan ehdotus on selkeä ja tavoitteellinen ja siinä on voimakas kaupunkikuvallinen ja -rakenteellinen ote.

– Ehdotus on kehityskelpoinen ja sen pohjalta voidaan lähteä suoraan työstämään osayleiskaavaa. Työstä välittyy tietoinen kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen tavoitteenasettelu, joka kilpailutöistä parhaiten vastaa Ylöjärven tulevaisuudenkuvaa ja kaupungin kasvuun tarpeellisia luonnetekijöitä. Kokonaisuudessaan kilpailuehdotus on huolellisesti työstetty ja tutkittu. Suunnitelma sisältää selkeän ajatuksen ylöjärveläisestä, kaupunkirakenteesta saavutettavasta korkeasta elämänlaadusta.

Kaupungin järjestämässä kutsukilpailussa tavoitteena oli suunnitella ja ideoida korkeatasoinen, keskustan elinvoimaisuutta tukeva maankäytönratkaisu Ylöjärven ydinkeskustaan. Kilpailun tulosten perusteella on tarkoitus laatia ydinkeskustan osayleiskaavan muutos.

Suunnittelualue koskee Ylöjärven ydinkeskustan Soppeenmäen, Kirkonseudun ja Elovainion osa-alueita, joilla tällä hetkellä asuu noin 5 000 ihmistä. Suunnittelualan pinta-ala on noin 600 hehtaaria. Alueella risteävät valtatie 3 (Nokiantie/Vaasantie) ja kantatie 65 (Vaasantie/Uusi-Kuruntie). Lisäksi rautatie halkaisee suunnittelualan kahtia.

Voittajan lisäksi muita kilpailutöitä ei asetettu paremmuusjärjestykseen. Kilpailuun oli kutsuttu ilmoittautumismenettelyn kautta neljä suunnittelutoimistoa. Muut osallistujat olivat Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy, Arkkitehtitoimisto A-Konsultit Oy sekä Arkkitehdit LSV Oy. Kilpailussa noudatettiin Suomen Arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä.

Suunnittelukilpailun tavoitteet

Kilpailun ja osayleiskaavamuutoksen ensisijaisena tavoitteena on löytää periaatteet noin 45 000 asukkaalle kaupungin ydinkeskustan kehittämiseksi pitkällä, vähintään 30 vuoden tähtäimellä. Tämä on tarkoitus toteuttaa nykyistä rakennetta täydentämällä, uudistamalla ja laajentamalla. Kaikkia kaupunkilaisia palvelevat keskeisimmät palvelut osoitetaan kaupunkikeskustaan. Keskustan elinvoimaisuutta ja monipuolisuutta tuetaan myös asuntoja ja työpaikkoja lisäämällä. Tavoitteena on luoda 2040-luvun kaupunkiympäristö, joka tukeutuu joukkoliikenteeseen.

Palkintolautakunta kiinnitti asetettujen tavoitteiden lisäksi erityistä huomiota seuraaviin arvostelu- perusteisiin: suunnitelman kaupunkikuvallinen, arkkitehtoninen ja toiminnallinen vahvuus, alueen erityispiirteiden huomioon ottaminen ja vahvuuksien hyväksikäyttö, ongelmallisten piirteiden ratkaisut (mm. keskustan eheyttäminen, yhtenäisen kaupunkikuvan muodostaminen ydinkeskustaan), kulttuurihistoriallisten arvojen ja rakentamistarpeiden yhtensovittaminen sekä suunnitelman

käyttökelpoisuus osayleiskaavan pohjaksi. Ehdotusten kaupunkirakenteellisen ja -kuvallisen kokonaisratkaisun ansioita pidettiin tärkeämpinä kuin yksityiskohtien virheettömyyttä.

Kilpailutöiden arviointi

Kilpailuun jätetyistä neljästä ehdotuksesta välittyä pääosin huolellinen ja pitkäjännitteinen paneutuminen. Kilpailun tuloksena Ylöjärven kaupunki tulee saamaan useita kehityskelpoisia ideoita ja kehitysaiheita yleiskaavatyön pohjaksi.

Arvostelussa paneuduttiin erityisesti kilpailuehdotusten tapaan ratkaista Ylöjärven ”kolmen keskuksen” haaste siten, että laadittavaan yleiskaavaan voidaan kirjata toimivan, kaupunkirakenteellisesti mielenkiintoisen ja houkuttelevan Ylöjärven keskustan tulevaisuus. Lisäksi erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, kuinka ehdotuksissa oli ratkaistu ratalinjan, Vaasantien ja valtatie 3:n mukauttaminen keskustan kaupunkirakenteeseen. Huomattavan painoarvon sai myös Ylöjärven uuden lähijuna-aseman ehdotettu sijainti seurannaisvaikutuksineen.

Keijärven liittyminen kaupunkirakenteeseen ja -kuvaan oli huomioitu ehdotuksissa vaihtelevasti. Parhaimmillaan kilpailuehdotuksista välittyi aivan uusi, järvelinen Ylöjärven keskusta. Keskeisen, Kirkonseudun ja Elovainion yhdistävän viherakselin suunnittelussa esiintyi suuria eroavaisuuksia.

Kaupunkirakenteen rakeisuus, toimintojen sijoittuminen eri osa-alueille ja Ylöjärven lähestymissuuntien huomioiminen oli pääosin tutkittu huolellisesti. Arvostelussa painotettiin kaupunkirakenteen mittakaavaa ja korttelirakenteen soveltuvuutta Ylöjärven tulevaisuuden visioon. Tässä suuri painoarvo oli huolellisella täydennysrakentamisen mahdollisuuksien tutkimisella ja korttelirakenteen mitoituksella. Olemassa olevan ja suunnitellun kaupunkirakenteen yhteenliittäminen oli selvästi yksi kilpailutehtävän suurista haasteista. Parhaimmillaan kilpailun tuottamat ratkaisut jatkavat ja täydentävät luontevasti nykyistä kaupunkirakennetta ja nivovat yhteen keskusta-alueen kolme painopistettä.

Merkille pantavaa oli, että Soppeenmäen pientaloalue oli säilytetty suurelta osin koskemattomana kaikissa kilpailuehdotuksissa.

Liikenneratkaisujen toteutettavuutta arvioitaessa painotettiin niiden vaikutusta alueen rakentumisen vaiheistettavuuteen, joukkoliikenteen toimivuuteen sekä liikennevirtojen hallittavuuteen alueen sisällä ja ulkopuolella. Kilpailutöissä näkyi selkeästi olemassa olevan Vaasantie–KT65 -tielinjauksen estevaikutus. Ydinkeskustan eri osien yhdistämiseksi on olemassa selkeä tarve saada Vaasantielle uusia liittymiä ja muuttaa väylän luonnetta katumaisempaan suuntaan.

Palkintolautakunta

Palkintolautakuntaan kuuluivat kilpailun järjestäjien nimeämänä seuraavat henkilöt: kaupunginhallituksen puheenjohtaja Mika Kotiranta (palkintolautakunnan pj), kaupunginhallituksen jäsen Sari Timonen, kaupunginhallituksen jäsen Liisa Schali, ympäristölautakunnan puheenjohtaja Seppo Peltola (palkintolautakunnan vpj), kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Tapani Tienari, kaupunginjohtaja Pentti Sivunen, kaavoitusinsinööri Seppo Reiskanen sekä kaavasuunnittelija, arkkitehti SAFA Hanna Djupsjöbacka (palkintolautakunnan siht.). Kilpailijoiden nimeämänä asiantuntijajäsenenä toimi Aki Davidsson, arkkitehti SAFA.

Kilpailutyöt nähtävillä

Kilpailutöitä esitellään yleisötilaisuudessa maanantaina 14.11.2011 klo 17.00 pääkirjasto Leijan monitoimisalissa. Tällöin avataan myös kilpailutöiden näyttely kirjaston aulassa.

Kilpailuehdotukset ovat nähtävillä 14.-26.11.2011 seuraavasti:

- Ylöjärven pääkirjasto Leija (Koivumäentie 2)
- www.ylojarvi.fi/kaavoitus > Vireillä olevat kaavat > Ydinkeskusta

Kilpailutöistä ja ydinkeskustasuunnittelusta voi keskustella Facebookissa:

- www.facebook.com/ylojarvenydinkeskusta

Lisätietoja:

kaavasunnittelija Hanna Djupsjöbacka
Ylöjärven kaupunki / Kaavoitus
hanna.djupsjobacka@ylojarvi.fi
p. 040 1331 403 (kaupungin vaihde 03 565 30 000)